

Puigseslloses

Folgueroles

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Camí de Sant Jordi, km. 1,9 – Serrat de Puigseslloses
Emplaçament	A la banda nord-oest del terme municipal, damunt del camí ral de Vic a Olot en direcció a Tavèrnoles, al nord-est de l'ermita de Sant Jordi de Puigseslloses
Alçada:	512 m.s.n.m
Coordenades:	
Latitud:	41.94974
Longitud:	2.30054
UTM Est (X):	442027
UTM Nord (Y):	4644432

Classificació

Número de fitxa	08083 - 17
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Contemporani Popular
Segle	XVI-XVIII / XIX-XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BPU
Observacions protecció:	BPU-AEA. Catàleg de béns a protegir del POUM de Folgueroles.
Data aprovació:	dc., 30/06/2021 - 12:00
Número inventari	IPA 22787
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial - productiu
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. Cad.: 08082A00300013
Fitxes associades:	

Casanova de Puigseslloses

El Prat

Rastell de Puigseslloses

Sant Jordi de Puigseslloses

Pou de Puigseslloses

Horta de Puigseslloses

Autoria de la fitxa

Adriana Geladó Prat

Data de registre de la fitxa:

dc., 05/01/2022 - 11:50

Descripció

Masia aïllada de grans dimensions, formada per diversos volums i situada dalt d'un petit turó ubicat damunt del camí ral. El cos principal està delimitat amb un mur disposat a mode de barri tancat i alguns volums auxiliars, amb el paviment bastit amb lloses de pedra rectangulars. S'hi accedeix mitjançant un gran portal tancat amb una porta de ferro, i delimitat amb dos pilars ornamentats bastits amb pedra i gravats amb les inicials "JC" i l'any 1916. Aquest volum presenta una planta rectangular, amb la coberta de teula àrab de tres vessants i un ràfec de maons sostingut amb una solera de llates i mènsules de fusta, i disposat a tot el perímetre de la construcció. Està distribuït en planta baixa, pis i golfes, amb la façana principal orientada a migdia. Majoritàriament, les obertures són rectangulars, amb els brancals bastits amb carreus de pedra i les llindes planes, tot i que amb diverses excepcions i reformes efectuades amb maons i amb les llindes de fusta. De la façana principal destaca el portal d'accés, amb les impostes motllurades i la llinda gravada amb l'any 1591. Damunt seu hi ha un finestral amb sortida a un balcó simple, que compta amb la llinda decorada amb una motllura esglaonada d'arc apuntat. A l'extrem de ponent de la façana destaca un gran portal d'arc de mig punt, emmarcat amb pedra i gravat amb les inicials "FC" i l'any 1904. Probablement dona accés a la capella particular de la masia, que està dedicada a la Sagrada Família i compta amb un petit retaule de marbre amb les imatges al centre. De la façana de llevant destaca una galeria al pis, formada per quatre grans obertures d'arc escarser amb els emmarcaments arrebossats, i delimitada amb un pilar bastit amb carreus de pedra disposat a la cantonada amb la façana principal. A la banda de ponent de la façana principal destaca una terrassa al pis, comunicada amb un espai enjardinat mitjançant unes escales de pedra. El portal que dona accés a la terrassa des de l'interior té la llinda decorada amb una motllura esglaonada i està gravada amb la inscripció "PUIX". Al seu costat hi ha dues finestres més amb les llindes gravades: en una hi ha la inscripció "SAGIMON COMA. 1862.", mentre que a l'altra hi ha l'any 1732. Damunt seu hi ha una galeria formada per dos grans obertures d'arc escarser, amb les impostes motllurades i baranes de ferro. La façana de tramuntana compta amb diverses finestres emmarcades amb carreus de pedra i amb les llindes planes. La construcció presenta els paraments arrebossats i emblanquinats.

A la part exterior del barri, davant del portal d'accés i dels volums auxiliars situats a la banda de migdia, el paviment està bastit amb lloses de pedra rectangulars. A continuació, i en direcció a ponent, hi ha l'espai de l'antiga era de terra batuda, que queda delimitada per l'antiga cabana. Presenta una planta rectangular, amb la coberta de teula àrab de dues vessants i el carener perpendicular a la façana principal. Està distribuïda en planta baixa i pis, i compta amb un gran portal d'arc rebaixat i un finestral d'arc escarser delimitat amb una barana de fusta. Ambdues obertures estan bastides amb maons. La construcció està bastida amb pedra sense treballar lligada amb abundant morter de calç. En l'actualitat hi ha diversos volums adossats a aquesta construcció.

La resta de volums que formen part del mas són de caire auxiliar i estan destinats a les tasques agrícoles.

Observacions:

Altres noms relacionats amb l'edifici: el Puig.

Història

La construcció està situada a l'anomenat veral de baix del terme. La referència documental més antiga relacionada amb l'edifici es troba en el fogatge eclesiàstic de l'any 1360, on apareix mencionat com "Puig" (Morató et al., 2000: 95). A finals del segle XV, en el fogatge de l'any 1497, hi consta "Lo Puig Ceslo", dins de la parròquia de Folgueroles i de la vegueria de "Vich" (Iglésies, 1991: 265). Posteriorment, en el fogatge de l'any 1553, hi ha constància d'un personatge anomenat "Bertomeu Puig", situat a la parròquia i terme de "Sancta Maria de Folgarolles" dins de la "vegueria de Vich" (Iglésies, 1979: 433). La família de Puigseslloses fou una de les nissagues més destacades de Folgueroles. Feien d'obers de la parròquia de Santa Maria de Folgueroles i intervenien com a prohoms en bona part dels assumptes que afectaven la gestió de la parròquia. Al segle XVII, la propietat del mas va passar a mans del mas la Coma de Falgars d'en Bas, amb qui la família Puigseslloses s'emparentà mitjançant una aliança matrimonial que provocà la pèrdua del cognom familiar. Arquitectònicament, el volum principal està datat a finals del segle XVI, tot i que amb reformes i ampliacions efectuades als segles XVIII i XIX.

Bibliografia

ARUMÍ, Pilar; AUTET, Lluís; BOVER, M. Àngels; HOMS, Maria; HOMS, Rosa; MOLIST, Bernat; PONCE, Santi; ROVIRÓ, Xavier; SELLABONA, Cesca (2021). *Folgueroles, batecs d'un poble. Història gràfica del darrer segle*. Folgueroles: Ajuntament de Folgueroles, p. 95, 110.

BUSQUETS COSTA, Francesc; FUMANAL PAGÈS, Miquel Àngel; COLOMER CASAMITJANA, Joel; GUTIÉRREZ ORTIZ, Júlia (2010). *Travessant el Collsacabra. El camí ral de Vic a Olot i les Marrades del Grau. Història, arqueologia, patrimoni*. Olot: Ajuntament d'Olot, p. 25, 26, 70.

GAVÍN I BARCELÓ, Josep M. (1984). *Osona*. Col. Inventari d'esglésies, 15. Barcelona: Pòrtic, p. 48, 266.

IGLÉSIES, Josep (1979). *El fogatge de 1553. Estudi i transcripció*. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana, p. 433.

IGLÉSIES, Josep (1991). *El fogatge de 1497. Estudi i transcripció*. Col. Publicacions de la Fundació Salvador Vives Casajuana, 111-112. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana, p. 265.

MORATÓ, David; PONCE, Santi; ROVIRÓ, Xavier; TORRENTS, Jacint; TORRENTS, Carme; VILAMALA, Joan; VILAMALA, Jordi; XUTGLÀ, Montserrat (2000). *Folgueroles. Societat i vida d'un poble*. Vic: Eumo Editorial, p. 95, 110, 212.

NAVARRO ACEBES, Ferran (2021). *Catàleg de béns a protegir. R18/07 Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Folgueroles*. Consultat 24 octubre 2021, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm. Identificació PAP.08.

NAVARRO ACEBES, Ferran (2021). *Catàleg de masies i cases rurals susceptibles de reconstrucció o rehabilitació. R18/07 Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Folgueroles*. Consultat 24 d'octubre 2021, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm. Identificació M.07.

TORRENTS, Ricard (1992). *Ruta verdagueriana de Folgueroles*. Folgueroles: Amics de Verdaguer, Casa-Museu Verdaguer, p. 50.

Enllaços d'interès:

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/>

